

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-06-17
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 2222-16

KLAGANDE

1. Naturskyddsföreningen i Järfälla
c/o Karin Hanze
Box 2066
176 02 Järfälla

2. Marcus Sundberg
Jakob Ulvssons väg 8
176 76 Järfälla

MOTPART

Järfälla kommun
177 80 Järfälla

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2016-03-03 i ärende nr 4031-43959-2015,
se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för Stäkets verksamhetsområde, Järfälla kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår yrkandet om syn.

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

Dok.Id 459000

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104	Augustendalsvägen	08-561 656 30	08-561 657 99	måndag – fredag
131 26 Nacka Strand	20	E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se		08:00-16:30
		www.nackatingsratt.domstol.se		

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Järfälla kommun (kommunen) antog den 2 november 2015 detaljplan för Stäkets verksamhetsområde i Järfälla kommun. Detaljplanens syfte är att etablera ett verksamhetsområde intill de större trafiklederna E 18 och väg 267, Rotebroleden. Området planeras för verksamheter, främst större och skrymmande, som inte är lämpliga i en stadsmiljö. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Stockholms län som den 3 mars 2016 avvisade överklagandena från Marcus Sundberg och Järfälla Motorklubb och avslog överklagandet från Naturskyddsföreningen i Järfälla. Marcus Sundberg och Naturskyddsföreningen i Järfälla har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Marcus Sundberg har, som det får förstås, yrkat att länsstyrelsens avvisningsbeslut ska upphävas och målet återförvisas till länsstyrelsen för prövning i sak. Han har anfört bl.a. följande. Han ska bedömas som sakägare då hans boendemiljö ligger inom grannskapet för den planerade verksamheten. Bedömningen av underinstanserna att han inte är sakägare är gjord på antaganden och inte på relevanta utredningar. Utredningar och definierade gränsvärden saknas i detaljplanen. Med hjälp av kommunens eget dokument är det tydligt var dagens bullergränser går inom hans närområde. Bullergränsen för 55 dBA ligger i nära anslutning till fastigheten Stäket 1:55 utan bullerskyddsåtgärder.

Han har till stöd för sin talan bifogat handlingar från kommunen samt tidigare skrivelse.

Naturskyddsföreningen i Järfälla (Naturskyddsföreningen) har yrkat att Järfälla kommuns antagandebeslut ska upphävas och att syn ska hållas.

Naturskyddsföreningen har anfört bl.a. följande.

Formella fel

Callunas fältvalideringsrapport har inte varit tillgänglig för ledamöterna när detaljplanen antogs. Verksamhetsområden är av den karaktären att det ska göras en mellankommunal avvägning mellan exploateringen av området och att bevara ett fullvärdigt barrskogssamband. Det finns förslag från Callunas fältvaliderings- och konsekvensbedömningsrapport att de öppna fälten i Upplands-Väsby skulle kunna planteras med skog. Den skog som finns norr om detta ersättningsområde ägs av Sollentuna häradsallmänning där de största ägarna är Sollentuna, Upplands-Väsby Järfälla och Stockholms kommuner. Det finns även ett flertal privata ägare. Järfälla kommun hade inte inför antagandebeslutet ingått några juridiskt bindande avtal med varken Sollentuna häradsallmänning eller Upplands-Väsby kommun om att lägga om markanvändningen eller förändra skogsskötseln för att gynna ett barrskogssamband. Sådana avtal krävs innan antagande. Det är viktigare att skydda den svaga länken i barrskogssambandet än att bilda ett nytt naturreservat i Ängsjö. Genomförbara kompensationsåtgärder saknas för intrånget i barrskogssambandet och huvuddelen av åtgärder ligger på Häradsallmänningen. Dessutom kan inte mark som Häradsallmänningen äger avyttras.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen har tagits fram som ett fristående dokument med bristfällig förankring till planförutsättningarna. Det saknas en grundlig värdering av vilka verksamheter som kommer att flytta till området. Genom det ökade behovet av bostäder i kommunen borde en behovsundersökning i Veddesta göras innan området detaljplaneras. Uppgifterna om naturvärdena i området är bristfälliga och motstridiga. Konsekvenserna av att kommunen saknar rådighet över den mark som krävs för att genomföra kompensationsåtgärder har inte behandlats. Det saknas en beskrivning av åtgärder som planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande miljöpåverkan. Vidare saknas en sammanfattande redogörelse för hur bedömningen har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes. Det saknas även en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen kommer att innebära. Det

krävs att kommunfullmäktige fattar beslut om kompensationsåtgärder och att det finns juridiskt bindande och tidssatta avtal för dessa åtgärder.

Den biologiska mångfalden i ett område som ingår i Järvakilen kommer att utarmas vilket tillsammans med andra liknande ingrepp i närheten och på andra ställen i landet påverkar möjligheten att uppnå miljömålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt- och djurliv”. Detaljplanen strider mot länsstyrelsens rapport ”Strategi för miljömålet ett rikt växt- och djurliv”. Detaljplanen måste därför hävas tills dessa frågor är lösta. Exploateringen motverkar arbetet med att nå miljökvalitetsmålen.

Lokaliseringen

Detaljplanen strider mot lokaliseringsregeln i 2 kap. 6 § miljöbalken. Mark som har ett högt naturvärde tas i anspråk. Vissa delar består av 150-200 årig tallskog. Marken kommer inte gå att återställa på grund av sprängning och utplaning och en viktig länk i Järvakilen bryts. Konsekvenserna av etableringen innebär en kraftig, avgörande försvagning av barrskogssambandet i den västra delen av Järvakilen som är av största betydelse för Järvakilens funktion. Platsvalet står även i strid med de regionala målen att skydda de gröna kilarna i Stockholms län och därmed värna de skogliga spridningssambanden.

Naturskyddsföreningen har till stöd för sin talan bifogat länsstyrelsens beslut, tidigare överklagande samt Callunas fältvalidering av barrskogssamband vid Rotebroleden och konsekvensbedömning av plan för Stäkets verksamhetsområde.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Talerätt

Mark- och miljödomstolen instämmer i den redogörelse och bedömning länsstyrelsen gjort av Marcus Sundbergs rätt att överklaga antagandebeslutet och finner inte att de uppgifter han kommit in med till domstolen föranleder någon annan bedömning. Hans överklagande ska därför avslås.

Domstolen noterar att detaljplanen innehåller en planbestämmelse om störnings-skydd vad avser buller som innebär att verksamheter vid etablering ska planeras på ett sätt så att krav enligt riktvärden för externt industribuller klaras vid närliggande bebyggelse med avseende på den totala ljudnivån från hela verksamhetsområdet.

Syn

Enligt 3 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar ska syn på stället hållas om det behövs. Naturskyddsföreningen har framfört formella invändningar och haft synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen och lokaliserings-utredningen. Mark- och miljödomstolen finner att det skriftliga underlaget i målet är tillräckligt för att bedöma överklagandet. Målet kan avgöras utan att syn hålls och yrkandet därom ska därför avslås.

Prövningen i sak

Vid en prövning av överklagandet ska den överprövande instansen antingen fastställa eller upphäva antagandebeslutet i dess helhet, om inte kommunen har medgett något annat (13 kap. 8 § ÄPBL). Länsstyrelsen har redogjort för prövningsramen och för kommunens handlingsutrymme. Om kommunens beslut ryms inom detta utrymme, kommer de avvägningar som en kommun gjort inte att bli föremål för överprövning.

I målet har Naturskyddsföreningen dels framfört invändningar av formell karaktär, dels haft synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen och lokaliseringen.

Formella frågor

Av handlingarna i målet framgår att samråd har skett med länsstyrelsen och närliggande kommuner om den mellankommunala samordningen. Vad Naturskyddsföreningen anfört om att bindande avtal inte har ingåtts eller att dokument saknats vid kommunfullmäktiges beslutsfattande utgör inte sådana skäl som gör att detaljplanen ska upphävas.

Miljökonsekvensbeskrivningen och lokaliseringen

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att tre alternativa lokaliseringar; det valda, ett alternativt utvecklingsscenario och ett nollalternativ, har jämförts och bedömts vad avser konsekvenser för naturmiljön, vattenmiljön, kulturmiljön och landskapsbild samt konsekvenser för hälsa och säkerhet. Samtliga alternativ har bedömts medföra negativ miljöpåverkan men det alternativa utvecklingsscenariot har bedömts bli mest negativt. Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår vidare att även om det valda alternativet lokalt innebär negativa konsekvenser vad avser olika miljöaspekter, bidrar utbyggnaden till att Järvakilens naturmiljöer och rekreativa värden tillgängliggörs och att en ny vägförbindelse över Rotebroleden, ur regionalt perspektiv innebär stora positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv. Detaljplanen har stöd i RUFS 2010 - regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen och är utpekad i kommunens översiktsplan Järfälla – nu till 2013.

Som länsstyrelsen har redogjort för innehåller miljökonsekvensbeskrivningen de lagstadgade uppgifter som krävs för att miljökonsekvenserna ska kunna bedömas. En miljökonsekvensbeskrivning till en detaljplan som syftar till att möjliggöra ett verksamhetsområde är inte en miljökonsekvensbeskrivning för de framtida verksamheterna. Miljökonsekvensbeskrivningen ska istället grunda sig på de konsekvenser som ett genomförande av detaljplanen får. Mark- och miljödomstolen finner att miljökonsekvensbeskrivningen är godtagbar och tillräcklig för att läggas till grund för detaljplanens genomförande. Vad Naturskyddsföreningen anfört utgör inte skäl att upphäva detaljplanen.

Att lokaliseringen har bedömts lämplig inom en planprocess innebär inte att frågan om platsen är lämplig enligt 2 kap. 6 § miljöbalken slutligen har avgjorts. Genomförandet av den aktuella planen innebär att störningar och olägenheter från verksamheter som avses lokaliseras i planområdet prövas enligt miljöbalken. Eventuella tillstånd kan då behöva förenas med lämpliga försiktighetsmått och skyddsåtgärder för att begränsa verksamheternas påverkan på omgivningen.

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att lokaliseringen är tillräckligt utredd och att det inte finns sådana brister i lokaliseringsutredningen som utgör skäl att upphäva planen. Vad Naturskyddsföreningen har framfört i denna del föranleder ingen annan bedömning.

Slutsats

Sammantaget finner mark- och miljödomstolen, vid en avvägning mellan olika motstående intressen, att kommunen har hållit sig inom det handlingsutrymme som de materiella bestämmelserna ger kommunen. Vad Naturskyddsföreningen har anfört utgör inte skäl för att upphäva detaljplanen och överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 8 juli 2016. Prövningstillstånd krävs.

Monica Daoson

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Monica Daoson, ordförande, och tekniska rådet Maria Bergqvist.

**Länsstyrelsen
Stockholm**

Enheten för överklaganden
Ulrika Alvinger

BESLUT

Datum
2016-03-03

Beteckning
4031-43959-2015

1 (8)

Klagande – se sändlista

J *Motpart*
Järfälla kommun
177 80 Järfälla

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3

INKOM: 2016-04-14
MÅLNR: P 2222-16
AKTBIL: 8

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2016-04-14

Akt 3 P 2222-16
Aktbil 8

Överklagande av detaljplan för Stäkets verksamhetsområde, Järfälla kommun

Beslut

Länsstyrelsen avvisar överklagandena från Marcus Sundberg och Järfälla Motorklubb.

Länsstyrelsen avslår överklagandet från Naturskyddsföreningen i Järfälla.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Järfälla kommun beslutade den 2 november 2015, § 141, att anta detaljplan för Stäkets verksamhetsområde i kommunen.

Marcus Sundberg, Naturskyddsföreningen i Järfälla och Järfälla Motorklubb har överklagat kommunfullmäktiges beslut.

Marcus Sundberg (fastigheten Stäket 1:55) yrkar att Länsstyrelsen ska stoppa detaljplanen till dess att Mälarens fortsatta funktion som dricksvattentäkt är säkrad och anför bl.a. följande. Detaljplanen tillåter tung tillverkningsindustri och miljöfarlig verksamhet. Konsekvenserna av planförslaget för omkringliggande bostadsområden, Mälaren som dricksvattentäkt, barrskogssamband och Järvakilen har inte utretts tillräckligt. Inom området finns två kärr, våtmark och en bäck som kommer att försvinna. Detta beskrivs inte i underlaget och någon ansökan om vattenverksamhet har inte gjorts. Kommunen har inte genomfört någon bullerutredning som visar hur bostadsområdena påverkas av buller från verksamheterna i industriområdet. Några bestämmelser med krav på sådana bullerskyddsåtgärder som föreslås i bullerutredningen finns inte i planen. Den bestämmelse som finns i planen om bullerskydd är otydlig vad gäller innebörden av närliggande bebyggelse. Utsläppen från industriområdet kommer vidare att påverka luftkvaliteten och dricksvattnet och några begränsningar gällande utsläpp finns inte i planen. Genom planförslaget skapas en barriär och spridningskorridoren för barrskog försvinner. Det finns andra områden där verksamheter kan etableras. Området används för friluftsliv i större utsträckning än vad som anges i underlaget. Vidare har området höga naturvärden som bör bevaras.

Marcus Sundberg har i kompletterande yttrande anförts bl.a. följande. Han har blivit underrättad av kommunen för att framföra synpunkter på planförslaget. Norra Stäket

Datum
2016-03-03

Beteckning
4031-43959-2015

är beläget nära hårt trafikerade trafikleder och i närheten av Arlanda, vilket innebär att bostadsområdet redan är utsatt för buller och luftföroreningar. En ökning med endast 3 decibel innebär att ljudstyrkan fördubblas och en bullerutredning som tar hänsyn till samtliga faktorer borde ha genomförts. Enligt hans uppfattning är miljökonsekvensbeskrivningen bristfällig. I förslaget finns inte heller några alternativa områden beskrivna enligt lokaliseringsregeln i miljöbalken. Enligt miljöbalken har den som beslutet angår rätt att överklaga. Det är inte utrett om han blir påverkad av planen eller inte.

Naturskyddsföreningen i Järfälla (föreningen) yrkar i första hand att antagandebeslutet upphävs, i andra hand att verksamhetsområdet minskas och istället placeras i området med gokartbanan och i tredje hand, om planförslaget genomförs, att grönkompensation enligt Callunas förslag omsätts i juridiskt bindande och tidssatta åtgärder. Föreningen anför bl.a. följande. Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) innehåller motsägelsefulla uppgifter och felaktiga slutsatser och beaktar inte Callunas rapport om barrskogssamband. Några juridiskt bindande dokument har inte upprättats för att kompensera de brister i Järvakilens funktion som planförslaget medför. Ett genomförande av planen innebär att nuvarande barrskogsområde med gammal barrskog kommer att avverkas vilket leder till förödande avbrott i kontinuiteten eftersom det tar 150 – 200 år innan det kvarvarande området med gokartbanan återbeskogas till motsvarande kvalitet. Området har potential för mycket höga naturvärden. Kommunens naturvärdesinventering var begränsad och omfattade endast den västra delen av området. Konsekvensen blir bl.a. att en mycket gammal tall kommer att avverkas och att svagheter i kvarvarande spridningssamband inte finns med i MKB:n. Kommunen har fokuserat på att områdets bredd är 500 m utan att ta hänsyn till kvaliteterna och ekologiska sambandskvaliteter. Konsekvenserna av planförslaget och behovet av kompensationsåtgärder har underskattats. Åtgärder måste vidtas för att mossen och våtmarken, som klassas som ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) ska kunna bevaras. Barrskogssambandet behöver förstärkas med en viltpassage eller ekodukt. Långsiktiga ändringar av skötselplanen och samordning mellan kommunerna - Järfälla, Sollentuna och Upplands Väsby - behövs (se 2 kap. 3 § plan- och bygglagen). Föreningen ifrågasätter på vilka grunder bäcken och sankmarken har undantagits från det generella strandskyddet som infördes 1975. Bäckan finns inte med i kommunens kartmaterial. Vidare ifrågasätts att exploateringen är en förutsättning för en hållbar utveckling i kommunen. Enligt föreningens uppfattning måste verksamhetsområden samordnas mellan angränsande kommuner, vilket inte har skett. De ifrågasätter lämpligheten i att placera en återvinningscentral i utkanten av kommunen och att anlägga en bussterminal kan bli problematiskt pga. den branta stigning som måste passeras. En analys bör göras av vilka verksamheter som är möjliga i området och behovet/nyttan bör vägas mot förlusten av att en viktig del av Järvakilen försvinner där även exploateringskostnaderna vägs in. Eftersom området gränsar till Östra Mälarens vattenskyddsområde bör det regleras vilka verksamheter som får etableras i området. Samordningen med Upplands Väsby kommun har endast skett översiktligt och det är oklart vilken kommun som ska bekosta de åtgärder som behövs. Området norr och väster om nyckelbiotopen bör bevaras om detaljplaneförslaget genomförs. Riskerna

Datum
2016-03-03

Beteckning
4031-43959-2015

och konsekvenserna av en olycka i området som leder till att giftiga ämnen når dagvattnet har inte analyserats i utredningen, vilket bör göras. Endast vägar är höjdsatta i planen och enligt föreningen bör markytans höjdläge regleras med hänsyn till risken för att mossen dräneras. Vidare anser de att de bullerbegränsande bestämmelserna är omöjliga att tolka och måste förtydligas. Exempelvis är det oklart vad som avses med närliggande bebyggelse. Dammar och reningsanläggningar bör dimensioneras för större vattenmängder med hänsyn till de verksamheter som kan förekomma och närheten till dricksvattentäkten. Föreningen bifogar och hänvisar bl.a. till tidigare yttrande till kommunen och till "Fältvalidering av barrskogssamband vid Rotebroleden och konsekvensbeskrivning av plan för Stäkets verksamhetsområde" av Calluna.

Järfälla Motorklubb (motorklubben) yrkar i första hand att Länsstyrelsen prövar hur användningen av marken inom planområdet/Järvakilen har samordnats med andra kommuner, att planförslaget kompletteras med utredning gällande konsekvenserna för barrskogssambandets spridningsfunktion och med alternativa förslag på kompensation för ianspråktagandet av Järvakilen. I andra hand yrkar de att kommunen ställer mark till förfogande och erbjuder alternativ lokalisering av anläggningen och gokartbanan. Motorklubben får vidare anses yrka att de ska tillerkännas klagorätt i ärendet. De anför bl.a. följande. Motorklubben arrenderar marken på fastigheten Sollentuna Häradsallmänning 1:1, på vilken anläggningen med gokartbanan är belägen. De har inte fått möjlighet att lämna synpunkter i ärendet. Det har däremot Järfälla Hyrkarting Center HB, vars verksamhet på anläggningen upphörde 2012. Motorklubben hade inte anledning att ta del av planhandlingarna eftersom deras verksamhet inte omfattas av planen. Efter att ha tagit del av utställningsutlåtandet, daterat den 21 september 2015, har de upptäckt att kommunen redan har kommit överens med fastighetsägaren om att anläggningen med gokartbanan ska återställas till naturmark utan att prata med motorklubben. En dialog om möjligheter till omlokalisering av anläggningen hade varit önskvärt i ett tidigt skede. Motorklubben ska därför anses vara sakägare. Anläggningen och motorklubben etablerades 1980, motorklubben är ansluten till Svenska Bilsportförbundet och har 536 medlemmar. Såsom framgår av bifogade bilder ligger anläggningen i en före detta grustäkt strax norr om trafikleden mellan Stäket och Rotebro och omfattar 58 000 kvm. Det finns tillstånd och bygglov för verksamheten och anläggningen. En omlokalisering av anläggningen är inte helt enkel. I vad mån ett återställande av marken bidrar till att kompensera för den mark som tas i anspråk i den aktuella planen och alternativa kompensationsåtgärder behöver enligt deras uppfattning utredas ytterligare.

Motivering

Formalia

En ny plan- och bygglag (2010:900), PBL, trädde i kraft den 2 maj 2011 då den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, upphörde att gälla. Enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till PBL framgår att äldre föreskrifter fortfarande ska gälla för ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011. Den numera upphävda ÄPBL ska

Datum
2016-03-03

Beteckning
4031-43959-2015

därför tillämpas i ärendet.

Klagorätt

Enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) jämfört med 5 kap. 30 § och 13 kap. 5 § ÄPBL får ett beslut att anta en detaljplan normalt endast överklagas av den som beslutet angår, nämligen sakägare, bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och boende samt organisationer av hyresgäster, om de senast under utställningen skriftligen har lämnat synpunkter i ärendet som inte blivit tillgodosedda. I ÄPBL finns inte några regler som direkt avgränsar kretsen sakägare utan en bedömning får göras i varje enskilt fall. Ett beslut att anta en detaljplan anses enligt fast rättspraxis beröra ägare till fastighet eller boende inom planområdet eller som direkt gränsar till planområdet. Även anses beslutet angå ägare till fastigheter eller boende i nära grannskap, om de är särskilt berörda med hänsyn till arten och omfattningen av den aktuella åtgärden, t.ex. natur- eller trafikförhållandena på platsen. Vidare anses de som har fått en underrättelse om beslut att anta en detaljplan med besvärshänvisning ha rätt att överklaga ett planbeslut (jfr RÅ 1991 ref. 80). Endast den omständigheten att en person bor i kommunen och har synpunkter på planeringen i kommunen medför inte rätt att överklaga ett planbeslut.

Länsstyrelsen kan konstatera att varken Marcus Sundberg eller Järfälla Motorklubb är upptagna i den fastighetsförteckning som upprättats över berörda fastigheter i ärendet och att de inte heller har fått en underrättelse om antagandebeslutet med besvärshänvisning.

Motorklubben har såvitt framgår av handlingarna inte kommit in med skriftliga synpunkter under planprocessen. Motorklubben kan enligt Länsstyrelsens mening inte heller anses vara berörda av antagandebeslutet på ett sådant sätt att de har rätt att överklaga beslutet. Vad Motorklubben har anfört medför inte en annan bedömning. Deras överklagande ska därför avvisas, dvs. inte tas upp till prövning.

Marcus Sundberg har kommit in med synpunkter under planförfarandet som inte har blivit tillgodosedda. Marcus Sundbergs fastighet är belägen utanför planområdet och på ett sådant avstånd och i ett sådant förhållande till detta att han inte kan anses berörd av antagandebeslutet på ett sådant sätt att han har rätt att överklaga beslutet. Inte heller i övrigt har framkommit att Marcus Sundberg på annan grund har rätt att överklaga kommunens planbeslut. Vad Marcus Sundberg har anfört medför inte en annan bedömning. Hans överklagande ska således avvisas, dvs. inte tas upp till prövning.

Länsstyrelsen tar upp ärendet till prövning på talan av Naturskyddsföreningen i Järfälla.

Prövningsram

Vid föreliggande prövning har Länsstyrelsen enligt 13 kap. 8 § ÄPBL att antingen fastställa eller upphäva antagandebeslutet i dess helhet. Länsstyrelsen kan således inte

Datum
2016-03-03

Beteckning
4031-43959-2015

med anledning av överklagandena göra ändringar i eller tillägg till planen eller pröva någon annan planutformning än den kommunen har antagit.

Plan- och bygglagen bygger på principen om decentralisering av beslutsfattandet och kommunal självbestämmanderätt i frågor som rör bl.a. riktlinjer för markanvändningen i kommunen. Således föreskrivs i 1 kap. 2 § ÄPBL att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. En konsekvens av detta är att den statliga kontroll som prövningen innefattar vid ett överklagande i många fall stannar vid en prövning av om ett överklagat kommunalt beslut att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som de materiella reglerna ger kommunen.

I 5 kap. 2 § ÄPBL föreskrivs att skälighänsyn ska tas till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande.

Vid en överprövning av kommunens beslut att anta en detaljplan bör beslutet upphävas endast om kommunen i sin bedömning har gjort en felaktig avvägning mellan motstående intressen eller i de fall då kommunen har förfarit felaktigt vid handläggningen av planärendet.

I kommunens planbeskrivning som hör till planförslaget anges bl.a. följande. Planområdets areal uppgår till ca 33 ha beläget vid korsningen E18 och väg 267, Rotebroleden i Stäket och omfattar mark både på den norra och södra sidan av väg 267. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra etablering av ett verksamhetsområde främst för större och skrymmande verksamheter, som inte är lämpliga i en stadsmiljö. Området berör Järvakilen. Ett grönt naturintegrerat verksamhetsområde eftersträvas. Marken och bebyggelsen i området anpassas så långt som möjligt till terrängen och utpekade naturvärden värnas. En ny trafikplats kommer att etableras som innebär att en passage för fotgängare och cyklisterna skapas och möjligheten att använda Järvaleden och Järvakilen förbättras därmed.

Brister i planförfarandet, underlaget

Järfälla Motorklubb har gjort gällande att de ska anses vara sakägare och att de borde ha beretts möjlighet att yttra sig i ärendet eftersom Motorklubben arrenderar mark på fastigheten Sollentuna Häradsallmänning 1:1, på vilken en anläggning med en gokartbana är belägen och då marken enligt överenskommelse mellan kommunen och fastighetsägaren ska återställas till naturmark.

Av 5 kap. 20 § ÄPBL framgår bl.a. att i arbetet med att ta fram ett förslag till en detaljplan ska kommunen samråda med de kända sakägare och de kända bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs.

Samrådsperioden i ärendet var den 17 september – den 15 oktober 2014. Samråd annonserades i lokaltidningen Mitt i Järfälla, DN och på kommunens hemsida. Detaljplaneförslaget var utställt under perioden den 11 mars – 8 april 2015.

Datum
2016-03-03

Beteckning
4031-43959-2015

Planförslaget har funnits tillgängligt på kommunens hemsida, hos kommunens kundtjänst, i kommunalhusets entré och på biblioteken i Jakobsberg och Kallhäll.

Länsstyrelsen konstaterar att det i arbetet med att ta fram en detaljplan ska finnas en fastighetsförteckning och att det av fastighetsförteckningen ska framgå vilka fastigheter som är berörda och som till följd härav är sakägare (5 kap. 19 § ÄPBL). Detta har sedan betydelse i samrådsskedet, granskningsskedet och när underrättelserna om antagande sänds ut. I praxis har ägare till fastigheter som direkt gränsar till planområdet getts sakägarställning. Längre avstånd mellan fastigheten och planområdet medför som regel att sakägarställning är utesluten eftersom fastigheten då inte anses berörd av beslutet. Fastighetsförteckningen har dock i sig inte någon självständig rättsverkan när det gäller sakägarkretsens avgränsning. En "berörd" fastighetsägare eller annan sakägare som inte har tagits upp i förteckningen är således inte enbart på grund härav avskuren från rätten att anföra invändningar mot planförslaget och att överklaga det.

I det aktuella ärendet upptar fastighetsförteckningen såsom berörda sakägare ägare till fastighet inom planområdet och angränsande till planområdet. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning vad gäller sakägarkretsen och finner inte att Motorklubben ska anses som sakägare i planärendet. Vad Motorklubben har anfört om att de inte getts möjlighet att yttra sig under processen medför således inte skäl att upphäva kommunens antagandebeslut.

Naturskyddsföreningen i Järfälla har anfört att miljökonsekvensbeskrivningen är bristfällig bl.a. eftersom den innehåller motsägelsefulla uppgifter och felaktiga slutsatser och eftersom den inte beaktar Callunas rapport om barrskogssamband och att kommunens naturvärdesinventering är bristfällig eftersom den endast omfattar den västra delen av området. Föreningen har vidare anfört att en analys bör göras av vilka verksamheter som är möjliga i området och av riskerna och konsekvenserna av en olycka i området och att samordningen med Upplands Väsby kommun endast har skett översiktligt. Vidare har föreningen anfört att markytans höjdläge bör regleras i planen och att de bullerbegränsande bestämmelserna är omöjliga att tolka och måste förtydligas.

När det gäller invändningarna mot miljökonsekvensbeskrivningen konstaterar Länsstyrelsen att det i 6 kap. 12 § miljöbalken görs en uppräkningslista över vad en miljökonsekvensbeskrivning för detaljplaner ska innehålla. I miljökonsekvensbeskrivningen ska den betydande miljöpåverkan som planens eller programmets genomförande kan antas medföra identifieras, beskrivas och bedömas. Rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd ska också identifieras, beskrivas och bedömas. Vidare anges i 6 kap. 13 § miljöbalken att en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till bedömningsmetoder och aktuell kunskap, planens innehåll och detaljeringsgrad, allmänhetens intresse och att samråd ska ske med de kommuner som berörs av planen innan omfattningen och detaljeringsgraden i miljökonsekvens-

Datum
2016-03-03

Beteckning
4031-43959-2015

beskrivningen av planen bestäms.

I framtagna miljökonsekvensbeskrivning redogörs för tre alternativ; planförslaget, ett alternativt utvecklingsscenario samt ett nollalternativ, som innebär att föreslagen utbyggnad inte äger rum. Miljökonsekvenserna vad gäller kulturmiljö och landskapsbild, rekreation och fritidsliv, buller, vattenmiljö, luftkvalitet, risk och säkerhet, påverkan på Järvakilen, klimatpåverkan och naturresurser bedöms och förslag på åtgärder och uppföljning ges. Länsstyrelsen finner att det krav på redovisning av alternativ som följer av PBL och miljöbalken är uppfyllt och att miljökonsekvensbeskrivningen är tillräckligt omfattande med hänsyn till den prövning som ska göras, planens omfattning och påverkan på miljön. Länsstyrelsen finner även i övrigt att den utredning som har tagits fram i planprocessen är tillräcklig för att bedöma konsekvenserna av detaljplanens genomförande för omgivningen. Vad föreningen har anfört härvidlag utgör således inte skäl att upphäva antagandebeslutet.

Enligt Länsstyrelsens bedömning framgår med tillräcklig tydlighet hur planen reglerar miljön och vilka bestämmelser som gäller för olika områden och planhandlingarna uppfyller således kraven i 5 kap. 3 och 9 §§ ÄPBL. Länsstyrelsen finner inte heller i övrigt att det framkommit att planhandlingarna eller handläggningen i kommunen har sådana brister eller att det i övrigt föreligger sådana omständigheter som innebär att kommunens planbeslut inte tillkommit i laga ordning. Vad föreningen har anfört härvidlag utgör således inte skäl att upphäva kommunens antagandebeslut. Den omständigheten att föreningen inte har fått gehör för sina synpunkter medför inte ett annat ställningstagande.

Enligt Länsstyrelsens bedömning föreligger förutsättningar för att omhändertaga dagvatten. Vilka närmare åtgärder som behövs rörande dagvattenhantering prövas inte i det aktuella detaljplaneärendet utan får prövas i samband med planens genomförande.

Intresseavvägning, hushållning med naturresurser

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten (1 kap. 2 § ÄPBL) och därför måste som utgångspunkt stor betydelse fästas vid de lämplighetsavvägningar som kommunen gör. Vad som är en riktig avvägning mellan motstående intressen har inte något givet svar utan är en bedömning som måste göras i varje enskilt fall.

Enligt 12 kap. 1 § ÄPBL ska Länsstyrelsen pröva kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser, bl.a. om ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses, om det kan befaras att beslutet innebär att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs eller en bebyggelse annars blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Den 14 december 2015 beslutade Länsstyrelsen att inte överpröva antagandebeslutet av detaljplanen. Länsstyrelsen har således bedömt att exploateringen enligt detaljplanen går att förena med en från

Datum
2016-03-03

Beteckning
4031-43959-2015

allmän synpunkt lämplig användning av markområdet enligt bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken och med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa samt till behovet av skydd mot olyckshändelser. Länsstyrelsen finner inte att vad föreningen har anfört utgör skäl att frångå tidigare ställningstagande vad gäller dessa frågor. Något strandskyddat vatten/vattendrag finns inte inom området.

Sammanfattningsvis finner Länsstyrelsen att det som Naturskyddsföreningen Järfälla har anfört om bland annat negativ påverkan på områdets naturvärden och på barrskogssambandets spridningsfunktion samt om olycksrisker med konsekvenser för närliggande vattenskyddsområde, vid en vägning mellan deras intressen och de intressen som planen syftar till att tillgodose, inte utgör tillräckliga skäl för att upphäva antagandebeslutet. Den avvägning som kommunen har gjort mellan de olika intressena är således enligt Länsstyrelsens bedömning godtagbar. Inte heller i övrigt har framkommit någon omständighet som utgör skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen. Föreningens överklagande ska därför avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, enligt bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsassessor Ulrika Alvinger.

Ulrika Alvinger

- ✓ Sändlista: *Förenklad delgivning*
- ✓ Järfälla Motorklubb, Box 171, 177 23 Järfälla
- ✓ Marcus Sundberg, Jakob Ulvssons väg 8, 176 76 Järfälla
- ✓ Naturskyddsföreningen i Järfälla, att. Karin Hanze, Box 2066, 176 02 Järfälla

Kopia till: *Planavd., Ulla J, Akten*

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.